

[Elsø Merete Ross.]

på længere sigt er rimelig udsigt til en gensidig fordelagtig samhandel, må anses for hensigtsmæssig.“

Udvalget mener, at u-landene sikkert vil have fuld forståelse for disse synspunkter, hvad jeg ikke er sikker på, og at der ikke er nogen grund til at besmykke vor indsats med idealistiske motiver.

Inden det svenske regeringsudvalg begyndte sit arbejde med betænkningen om den svenske u-landshjælp, gav professor Gunnar Myrdal udvalget en oversigt over de problemer, der knyttede sig til hjælpen. Han fremhævede det vigtige i at gøre sig sine egne hensigter klar og adskille det, der er forretning, fra det, der er hjælp, selv om disse to forhold har været blandet sammen i den internationale diskussion lige fra begyndelsen, idet man under hjælp har samlet al kapitaltilførsel lige fra rene gaver i kontanter, varer, eksperthjælp til kortfristede, undertiden dyre eksportkreditter og derved har fået et forvirrende og uærligt indtryk af den faktisk ydede hjælp. Han siger, at det

„at skelne mellem ren gavehjælp og forretninger — og måske endda gode forretninger — ikke indebærer, at vor måde at gøre forretninger på skulle savne indflydelse på fremgangen i u-landene. Tværtimod er de rige landes investerings-, handels- og finanspolitik af meget større betydning for u-landenes udviklingschancer, end gavehjælpen nogen sinde kan være, selv om den blev meget større end nu.“

Selv om vi hidtil kun har haft få bilaterale projekter, har vi haft en del af de goodwillfordele, som betænkningen anser for ønskelige, idet halvdelen af vort bidrag til FN's udvidede program for teknisk bistand er klausuleret til at anvendes i dansk valuta. Dette forhold, som oprindeligt skyldtes vore valutariske vanskeligheder, opretholdes nu, som betænkningen anfører,

„udelukkende for at tilgodese, at danske eksperter, undervisningsfaciliteter o. s. v.

anvendes i en vis udstrækning, så der sikres et rimeligt dansk indslag i det for danske midler finansierede bistandsarbejde.“

FN's sekretariat var oprindeligt ikke særlig positivt indstillet over for denne ordning, men er nu klar over, at den fra et FN-synspunkt i hvert fald er mere fordelagtig end alternativet: ren bilateral hjælp. Et af motiverne for bilateral hjælp er, at man mener at kunne skabe større interesse i befolkningen for u-landene gennem konkrete danske bistandsprojekter og et intensivt oplysningsarbejde knyttet til dem. Jeg er enig med Myrdal, som siger, at det

„at vække et folks interesse specielt for egne hjælpeaktioner kun er egnet til at forrykke menneskers forestillinger om proportionerne og problemerne i forbindelse med u-landene. Vor egen hjælp er en dråbe i havet. Vi må sætte målet for vort folkeoplysende arbejde højere og ikke undervurdere folks opfattelsesevne.“

Jeg mener, vi skal opbygge en eventuel handel med u-landene på ren forretningsmæssig basis ved at producere gode varer, sælge dem billigt og have en dygtig salgsorganisation, men industriens og handelens opgaver skal ikke blandes sammen med vor gavehjælp; det må ordnes på anden måde, og derfor mener jeg, vi må være varsomme med at foreslå, planlægge og gennemføre bilaterale projekter, som tager sigte på at tjene handelspolitiske og nationalegoistiske formål. Jeg mener dog, at der på budgettet må afsættes et beløb til bilateral hjælp for de tilfælde, hvor et udviklingsland direkte beder os om hjælp til gennemførelse af et projekt, forudsat at dette projekts gennemførelse støttes af en af FN's særorganisationer. På den måde bliver et sådant bilateralt projekt tilknyttet FN. Der kan også være tale om opgaver, som de internationale organer ikke kan eller vil tage op. Det er f. eks. tilfældet med oplysning om tædselskontrol på Ceylon, som Sverige har taget op.

Jeg har på fornemmelsen, at nogle folk tror, at vi ikke direkte selv får nok at gøre